

и десятори ж лихвѣ. По тон безчовѣчный начинъ наши-ти си-ромаси толко скоро пропади ж надолу съ главж-тѣ.“

Тюхъ! Тюхъ! а защо тіі сиromаси хора не заемать пары оть другадѣ, или оть добры хора въ гряда? извика Боянь.

„За това, отговори Бояджий-тѣ, защо-то не мотать. Пò-вечето въ село-то сж задлъжнѣли на богаты-ты, за това тѣ правять съ сиromасы-ты както си щѣть, и никой не смѣе да имъ ся противи. Ако бы нѣкой оть насъ да имъ продума нѣщо насрѣцж, то бы кыпнжли всички наши нехайковци връзъ него, що-то не е за вѣрване дали бы осталъ живъ. Това твърдѣ добрѣ го знаѣть наши-ти главатаре и богати, кои-то дръжатъ нехелны-ты ни хора около тѣхъ си като исета, само за да гы насжскватъ по волїж-тѣ си на всякой нихенъ противникъ.“

О, това е ужасно страшно зло! извика Боянь: та кога тіі хора вѣматъ разумъ, то трѣбаше да имать съвѣсть и страхъ Божій.

„Истинж трѣбаше да имать, каза бояджий-тѣ, ала оть гдѣ? Попъ-гъ ни оstarѣ, той си гляда само прихода, и все си приказва: Вѣра, Рай и пжкло; а пакъ чърковны-ты си службы извѣрши сѫщо, като нѣкой надничяръ своїж-тѣ наднициж; и това като си свѣрши, за друго нѣма и да помысли. А що трѣбва да правимъ, що е грѣхъ, или какъ да ся оставимъ оть него, съ еднѣ думѣ що сж Христіански добрины, и какъ може да ся дойде до нихъ,—за това той нищо не проповѣда, нито поучява. Той по цѣлѣ годинж не стѣпвавъ кжщж-тѣ на нѣкой селянинъ, освѣнъ кога го повиќнѣтъ за потрѣбж. Той не е истинскій съвѣтникъ и утѣшитель, и малко познава домашны-ты нужды на едно домочядіе, та да бы могъль да участвува въ нихно-то поправленіе.

Хора-та тука оть еднѣ обычай ходять въ чърквѣ, така и попъ-тѣ си попува по обычай; а наши-ты селяне съ какви-то нехайства и пороцы влизатъ въ чърквѣ, съ нихъ си и излизатъ. И така наши-ти селяне, както ся непоправять вижтрѣшино, така сѫщо и външино; па както ти сж стари-ти, така ти сж и млади-ти.“

„Що! та лема и учитель-ть имъ не чини нащо?“ попыта Боянь.

Бояджий-тѣ рѣче: „Отакъ ся помина твой покойный баша, кой-то бяше набоженъ и разуменъ човѣкъ, училище-